

Z cizích revuí.

REVUE DE CAVALERIE. Ročník 43 (1933).

Květen—červen.

Pokračování článku „La défense de la brèche Klück—Bülow par les corps de cavalerie Marwitz et Richthofen (6.—9. septembre, 1914) pojednávající o událostech 9. září před zahájením ústupu II. německé armády (a při něm).

Notes sur l'emploi de la troupe aux spahis marocain.

V článku se pojednávají rozdily v taktice malých jednotek jezdeckta v severní Africe, jak jsou způsobovány zvláštnostmi terénu a zvláště činností nepřítele.

Un groupe de reconnaissance en couverture et dans une marche offensive.

Autor popisuje zde a v čísle dalším (červenec—srpen) činnost SPO. na manévrech r. 1931. Úkolem oddílu bylo zdržovat nepřítele na široké frontě.

L'élevage des chevaux en Hongrie. Por. maďarské armády Kálmán Moricz podává informační a propagační článek o chovu koní v Maďarsku. Z údajů, které uvádí, je zajímavý počet koní na 1000 obyvatelů; v Maďarsku je to 190 koní, ve Francii 72. Celkový počet koní v Maďarsku je udán číslem 864.571 při dnešním území 93.010 km².

Jako ukázkou hodnotného koně maďarského chovu uvádí Elliota škpt. Ventury, vítěze na Olympiádě v Amsterdamu a na důkaz dobrých vlastností jeho jako vojenského koně poukazuje, že z velké části má maďarské koně armáda naše i rakouská, srbská, rumunská, řecká, v menším počtu také armáda ruská, italská a belgická.

Německo koupilo r. 1913 v Maďarsku 1939 koní.

R. 1930 vyvezlo Maďarsko celkem 27.852 koní, proti tomu dovezlo jen 44 koní.

Hlavními kupci jsou: Itálie — 5800, ČSR. — 2200, Rusko — 1200, Turecko — 800, Řecko — 700, Belgie — 300 koní ročně.

Vypočítává druhy koní chovaných v Maďarsku a jednotlivé význačné chovy (Mezőhlyes, Kisber, Babolna) a zmiňuje se o systému chovu řízeného státem.

Červenec—srpen.

La défense de la brèche Klück—Bülow par les corps de cavalerie Marwitz et Richthofen (6—9 septembre 1914). Pokračování předchozích článků, pojednávající o událostech 9. září, z nichž je význačný protiútok Marwitzův proti Angličanům.

Le problème de la vision dans les automitrailleuses et les chars. Lieutenant G. Devenne se obírá problémem vidění z útočných vozů, který přes četné pokusy a přístroje je stále vyřešen jen nedokonale.

V první části pojednává autor o potřebách vidění a pozorování, a to řidiče, střelce, velitele vozu. Přichází k závěru, že je třeba jednak zařízení a přístrojů k vidění, přístrojů zvětšujících pro střelbu z kulometu a děla na větší vzdálenosti, a periskopů účelně konstruovaných ve spojení s busolou pro velitele. Všecky přístroje však musí být jednoduché, odolné, málo viditelné a nesnadno zranitelné, lehce fungující a snadno přemístitelné. Nejsou-li spolehlivé, musí být zdvojeny.

V druhé části se mluví o optických podmínkách přístrojů a zařízení, a to v zorném poli, výkonnosti přístrojů, zvětšení, jasnosti vidění a o různých systémech z těchto základních prvků plynoucích, o jejich výhodách a nevýhodách.

V třetí části popisuje různé přístroje, jejich vlastnosti a použití a jejich hodnotu. Rozděluje je v přístroje pro přímé a nepřímé vidění a pro přerušované vidění.

Do první skupiny řadí pozorovací šterbiny v brnění, a to nechráněné a chráněné. Chránění pozorovatele se děje buď clonou pancíře nebo zvláštními skly (triplex, armované sklo a p.). Přístroje pro nepřímé pozorování jsou periskopy (zrcadlový, čočkový, episkop, géoskop, stroboskop). Principy těchto přístrojů jsou znázorněny schematicky.

V závěru se uvádí, že se nepodařilo dosud soustředit v jednom přístroji všechny nutné vlastnosti, které by odpovídaly ideální upotřebitelnosti.

L'élevage en Pologne. Jean de Chevigny, ředitel hřebčína, pojednává o chovu koní v Polsku. Popisuje podmínky chovu a dnešní organizaci a uvádí chovné ústavy.

KONJICKÍ GLASNIK, ročník 1932, svazek 1.

Téměř polovina prvního svazku je věnována programu, přípravě a organizaci armádních jezdeckých závodů, které se dělí na závody důstojníků, poddůstojníků a hlídek mužstva. Sdružené závody „Strahiniću Bane“ jsou povinné pro všechny důstojníky jezdeckta a dělostřelectva z počtu jednotek a velitelství jezdeckých divisi, jezdeckého učiliště, jezdeckých brigád královské gardy a školní eskadrony vojenské akademie, kteří jsou veliteli čet a setnin nebo v jiném služebním zařazení, jež odpovídá těmto velitelským stupňům, a skládají se: 1. ze zkoušky z dresury, 2. ze sekání do panáků a ze střelby ze samočinné pistole, 3. z terénní jízdy, 4. ze skoku přes překážky. Mimo tyto kombinované závody jsou ještě dva druhy speciálních závodů za ztížených podmínek, ve zkoušce z dresury a ve skoku přes překážky, při nichž účast je dobrovolná. Plukovní závody se konají v sídle posádek neb učiliště, armádní v Zemuni, v sídle jezdeckého učiliště jihoslovanského. Tyto celoarmádní závody obesílají jednotlivé útvary prvními třemi vítězi závodů „Strahiniću Bane“, kteří se povinně účastní těchto závodů: 1. kombinovaných závodů důstojníků „Obilić“, 2. speciálních závodů ve zkouškách z dresury, 3. závodů „Jezdeckého věstníku“ ve skoku přes překážky, 4. závodů důstojnických hlídek o putovní pohár ministra vojska a námořnictva, 5. závodů poddůstojnických hlídek „Hajduk Veljko“ o putovní pohár prince Andreje. Již z názvu závodu lze vyčíst i účast při něm, podrobný popis podmínek v „Glasniku“ uvedených vymyká se z rámce této recenze. O podrobnosti jeho svědčí na př. okolnost, že tyto články jsou vlastně oficiálními směrnici jak pro přípravu a výcvik závodníků a jejich koní, tak i pro ocenění a hodnocení výkonu, pro kteroužto činnost jsou určeny i soudcovské sbory u jednotlivých těles.

Plk. Voj. U. Ilić: Jezdecká divise v bitvě na Kolubaře od 15. do 27. listopadu 1914.

Před kolubarskou bitvou kryla jezdecká divise ústup srbského vojska z Mačvy — sama ustupující pod tlakem XVII. armádního sboru rakouskouherského — až do příchodu na řeku Kolubaru v noci z 14. na 15. listopadu 1914, kdy dostala úkol bránit pravý bok křídelní (šumadijské) divise II. armády. Tohoto úkolu se jezdecká divise zhostila skvěle přes to, že jedinou vyžádanou posilou bylo několik malých jednotek III. výzvy (domobranců), jak vyplývá i z citovaného uznání velitele II. armády vojvody Stepanoviće, a uvážíme-li, že čelila rakouskouherské 29. divisi, mnohem silnější početně i výzbrojí, i řadou ofensivních akcí; její podíl ve vítězství v kolubarské bitvě je ve válečné historii srbské všeobecně uznán.

Kpt. I. tr. Kosta S. Stanković: Praktický návod k metodickému provádění bojového výcviku.

Že bojový výcvik je nejdůležitější složkou celkové přípravy vojinovy pro vítěznou obranu vlasti, o to není zajiště sporu. Autor, vycházející z tohoto přesvědčení, požaduje, aby byla k tvoření základu jeho vědomostí a zručností zvolena metoda nejúčinnější, t. j. výcvik názorem, názorné školení. Že si však kromě zásady názornosti

všimá i ostatních zásad metodických, je viděti na praktické části jeho článku, v níž podává praksi ověřený návod pro prvních 15 hodin bojového výcviku jednotlivce.

V pokračování, jež uveřejněno je ve svazku II., zmiňuje se dále o bojovém výcviku roje, čety a eskadrony, kde uplatňuje hlavně zásadu zajímavosti — střídáním terénu, času, denní doby a p. — vedle názornosti, platných v těchto výcvikových obdobích. Na závadu jednoty a organické celistvosti článku jest jeho tříštění návody k rozkazům, schematy, která obsahuje i jihoslovanský služební předpis.

Svazek 2.

Plk. v. v. Jovan N. Švabić: Z historie našeho jezdeckta.

Autor — máje možnost použití spisů státního archivu a archivu hlavního štábu — je první, jenž přináší v své obsírné studii úplné a věrné historické údaje o vývoji jihoslovanského jezdeckta. Z ní se dovídáme, že jeho prvopočátky sahají až do dob turecké poroby, neboť „dne 1. listopadu 1832 byla zřízena „Knížecí gardová jezdecká eskadrona“, jejímž velitelem, prvním jezdeckým velitelem v obnoveném Srbsku, byl rytmistr Kosta Hranisavljević; síla eskadrony byla: 4 důstojníci, 56 jezdců, 60 koní. Rozpuštěna byla r. 1839 a obnovena v počtu 208 mužů v r. 1845, od kteréžto doby trvá dosud, dnes jako 1. eskadrona 4. jezdeckého pluku. Korouhev o 2 eskadronách utvořena teprve po 15 letech a tato druhá eskadrona je dnes vedena jako 2. eskadrona 2. jezdeckého pluku. Roku 1870 utvořena jezdecká „Gardová četa“ a po válce s Turky byl organisován r. 1878/91 jezdecký pluk, jehož 1. eskadronu tvořila eskadrona královské gardy v Bělehradě. Srbské jezdeckto r. 1883 bylo reorganisováno tak, že kromě gardové eskadrony bylo utvořeno celkem 5 eskadron „stálého vojska“, po jedné v každé divisi oblasti. Před vyhlášením srbsko-bulharské války podřízeny tyto eskadrony přímo velitelstvím divisi a pro vrchní velitelství byla vytvořena nově jezdecká brigáda o 2 plucích po 4 eskadronách, jež byla při demobilisaci opět zrušena; po dvou letech utvořena 6. eskadrona a jízdní baterie. Eskadrony sloučeny ve 3 korouhve, které se staly r. 1888 základem nově postavených jezdeckých pluků o 3 eskadronách. Kromě nich byl utvořen jezdecký pluk královské gardy s 2 eskadronami. Čtvrté eskadrony tři jezdeckých pluků byly zřízeny r. 1897, třetí a čtvrtá eskadrona královské gardy 1899, tedy v témže roce, kdy byla zřízena v Nišu „Jezdecká poddůstojnická škola“, sloužící k doplňování poddůstojníků jezdeckta z povolání. Téhož roku dostal první pluk pojmenování „Obilicův“, druhý pluk název „Cara Dušana“ a všechny jezdecké pluky i s gardovým sloučeny v jezdeckou divisi o 2 brigádách po 2 plucích. R. 1903 utvořena 2. jízdní baterie a v dubnu 1910 plukovní kulometná oddělení o 4 kulometech. V tomto složení vstoupilo srbské jezdeckto do první balkánské války, za níž byly postaveny v každé divisi oblasti další pluky, a to: z I. výzvy po jednom pluku o 3 eskadronách a kulometném oddílu se 4 kulometry, z II. výzvy po jednom pluku o 2 eskadronách a kulometném oddílu s 2 kulometry a z III. výzvy po jedné eskadroně. Stejně tak tomu bylo i za války světové, o kteréžto slavné i tragické době srbského jezdeckta slibuje autor pokračování.

Brig. gen. Petar J. Nedeljković: Účast jezdecké divise v bitvě.

Autor po studii „Průzkum jezdeckta a letectva“, uveřejněné v posledním čísle minulého ročníku, v níž analysoval úkoly, jež mohou připadnouti vyšším jezdeckým jednotkám před bitvou, přikročil v tomto článku k rozboru úkolů, přidělovaných týmž jednotkám v rámci bitvy, a to jednak útočné, jednak obranné. Své teoretické vývoody dokládá generál Nedeljković historickými příklady ze světové války, čímž nabývá jeho stručná, avšak zajímavá úvaha praktického významu.

Četař Rodoljub V. Mihajlović: Úkoly poddůstojníkovy v naší armádě.

Četař Mihajlović se ztotožňuje úplně se základními ustanoveními Služebního řádu, v nichž jsou obsaženy požadavky kladené na každý stupeň velitelské hierarchie

v armádě, v níž podústojník zaujímá důležité místo. Proto autor rozvíjí tyto základní pokyny, pokud jde o získání vlastností potřebných pro podústojníka, má-li splnit své četné odpovědné úkoly velitelské, cvičitelské a — co zvláště v článku jihoslovanského četaře překvapuje — i vychovatelské. Je viděti, že se i tato spojenecká armáda běhe moderními cestami výchovy vojáka.

Skpt. J. M. S.

PRZEGLĄD KAWALERYJSKI, roč. IX. (1932), sešit. 8—11.

Sešit 8—9.

Mjr. gšt. Z. Grabowski: Bitwa pod Klewanem.

17/9 1920 svedla 8. jezddecká brigáda polská, tvořící část 2. jezd. divise (ta byla částí armádního jezd. sboru polského, složeného z 1. a 2. divise, pod velením plk. Rómmla) samostatnou bitvu u Kleváně proti převážným silám rudého ruského jezdeckva vedeného Budienným (4. jezd. divise) za ústupu ruských vojsk po neúspěšné akci ruského jezdeckva ve směru Zamošč—Lublin.

Sama bitva byla pro 8. jezd. brigádu improvisací a je skvělým příkladem jezd. operace, v níž se plně uplatňují charakteristické vlastnosti jezd. operací vůbec, t. j. zaskočení, rychlost operace, rychlé změny situace a vliv velitele na změnu situaci. Brigáda byla vedena plk. Skotnickým (nyní generál), u něhož vynikly v bitvě všechny velitelské vlastnosti, jež má mít jezdecký velitel: rychlost správného posouzení situace, okamžité, rychlé rozhodování, energie a osobní odvaha. Druhým činitelem v bitvě je patrná morální hodnota vojska, která měla důležitý podíl v úspěšném ukončení bitvy, neboť Rusové měli v rukou všechny výhody, jako překvapení, početní převahu i výhody terénu.

Obě tyto složky, t. j. osobnost velitele a morální hodnota jednotky, budou rozhodujícími činiteli při operacích jezdeckva v budoucnosti a nesmí se na ně zapomínati již v míru.

Z drobných akcí v uvedené bitvě je pozoruhodný zásah ruského obrněného auta, jež v oddílech polských působilo značný strach a zmatek. K tomu autor důvodně poznamenává, že je nutno vybavit jezdeckvo dostatečným počtem obrněných vozidel, protipancéřovými děly a hlavně cvičiti spolupráci OA. s jezdeckvem, aby každý jezdec již v míru vozidla poznal a přestal se jich obávat, znal způsob boje proti nim, aby nebylo zbytečných neúspěchů a ztrát ve válce.

Rtm. B. Wiczorkiewicz: Ještě o užití těžkých kulometů v jezdeckém boji.

Autorova replika k odpovědi na článek o použití těžkých kulometů v jezd. boji, kterou uveřejnili v dřívějším sešitě major Dillenius a por. Radziukinos.

Rtm. K. Rozen Zawadzki: Obrana jezdeckva proti obrněným vozidlům (podle názorů ruských).

Autor tu probírá podle dostupných pramenů způsoby a prostředky obrany proti obrněným vozidlům a názory na obranu, jak se jeví v bolševické armádě. Rusové studují uvedenou otázku se všech možných hledisk a poznamenávají, že je to otázka velmi důležitá a že není dosud u nich vyřešena, ale utěšují se při tom tím, že není dosud vyřešena ani v armádách „buržoasních“.

Pplk. gšt. Dunin-Žuchowski: Ještě o způsobu výcviku jezdeckého pluku.

Polemika k odpovědi na autorův článek o organizaci výcviku u jezdeckého pluku, kterou sepsal plk. gšt. Rostworowski. Týká se polského jezdeckva.

Rytmistr gšt. Riedl v „Kronice jezdeckva cizích států“ po krátkém úvodu o jezdeckvu vůbec a o názorech na ně v tom směru, že zůstává stále nezbytnou součástí bojujících armád, srovnává v přehledu organizaci jezdeckva v jednotlivých armádách světa, jak s hlediska celkové organizace, tak i vnitřní a dobu výcviku. Z přehledné tabulky jsou patrná organizační data jezdeckva různých armád, v níž

mezi prvními v pořadí za sebou co do počtu je: Rusko, Polsko, Francie, Rumunsko, Německo, Turecko, Anglie, Švýcarsko, Itálie, Československo atd.

Sešit 10—11.

Rytmistr gšt. K. Riedl: 2. rakousko-uherská jezd. divise na zvědech v srpnu 1914.

2. rakousko-uherská jezd. divise jako součást 3. armády gen. Brudermanna po rychlém zmobilitování byla dopravena na ruské hranice a svěřena jí od 6/8 1914 ostraha podúseku „Žolkiev“ mezi žel. tratí Lvov, Brody a Lvov, Rava Ruská. Byly jí pro tento úkol přidřizeny i části pěchoty, četnictva a finanční stráže.

12/8 při ostrahové činnosti byla rozložena v prostoru Sokal, kde její velitel dostal 13/8 rozkaz velitele 3. armády (L 48 op.) k vykonání zvědů přes Vladimír Volyňský na Kovel s překročením hranic 15/8. Západně se posunovalo jezdecktvo 4. armády, východně části 4. jezd. divise (směr Dubus) a 24. jezd. brigády (směr Luak), náležející též k 3. armádě.

V dalším pokračování článku líčí autor průběh činnosti 2. jezd. divise při vykonávání zvědů a připojuje ke konci několik velmi pozoruhodných kritických poznámek. Divise pronikla poměrně hluboko přes hranice do nepřátelského kraje (gros do Vladimíru Volyňského, PO. ještě dál).

Činnost divise je zajímavější ještě tím, že byla na levém křídle východních sil rakouských (3. a 2. armády) mezi těmito a silami severními (1. a 4. armáda), kterým byl svěřen útok mezi řekami Vislou a Bugem. Pak při plnění úkolu narazila divise na levé křídlo 5. ruské armády shromažďující se v prostoru Cholm, Kovel, avšak ani velitel 2. jezd. divise (gen. Zieyler), ani velitel armády nedovedli tuto výhodu oceniti a ji využiti.

Mjr. gšt. Z. Wolowski: Organizace výcviku jezdecktva.

Autor dokazuje, že dosavadní způsob výcviku u jezdecktva není účelný, nevyhovuje potřebám, neboť právě ve výcviku prožilo od války jezdecktvo největší změny, a že je potřeba organizaci výcviku od základu pozměnit, aby se odklídily dosavadní potíže.

Shrme-li vše, navrhuje k zlepšení výcviku:

- a) zkrátit presenční služební dobu na 18 měsíců (u polského jezdecktva trvá dosud 2 leta) z toho důvodu, že stejně nelze druhým rokem u starého mužstva ve výcviku pokračovati, a ušetřilo by se tak velmi mnoho peněz;
- b) povolávatí nováčky na jaře;
- c) zkrátiti jednotlivá výcviková období;
- d) započítati poddůstojnickou školou po půlročním školení nováčků;
- e) období pro povolání záložníků stanoviti v době, kdy odešlo staré mužstvo;
- f) propagovat předvojenskou jezdeckou výchovu v jezdecktvu tím, že by se již u jednotlivých pluků aspoň jedenkrát týdně hodinu učila dobrovolně se hlásící mládež jízďe koňmo v době, kdy není polní výcvik a výcvik nováčka a kdy by bylo možno k tomuto účelu uvolnit několik dní;
- g) pro výcvik remont specialisovati děle sloužící.

Myšlenky autorovy, nastíněné v článku, jsou pozoruhodné, hlavně co se týká zkrácení presenční služební doby, poddůstojnické školy a propagace jezdecké předvojenské výchovy.

Plk. gšt. Praglowski a por. Tuski: Noční ataka 12. pluku ruských hulánů.

Por. Tuski líčí ze zápisků svého otce noční ataku 12. pluku ruských hulánů na Strypě u osady Hajvozonky 29. srpna 1915 proti německé pěchotě v zákopech,

kterážto ataka byla korunována úspěchem hlavně po té stránce, že i taková pěchota jako gardová německá byla noční atakou zdemoralisována a neodhodlala se k okamžitému útoku.

K tomu poznamenává v úvodu plk. gšt. Praglowski, velitel pluku řečeného poručíka, že u jezdeckva je nutno stále vyvíjeti rozhodnost, odhodlání, odvahu a že je i záhodno stále jezdeckvo cvičiti v atace, která hlavně s hlediska morálního i v budoucnosti může míti nad nepřítelem značný úspěch, bude-li nasazena ve vhodný okamžik a provedena s úplnou rozhodností, jak ukazuje vyličený případ.

Mjr. K. Dillenius: Několik úvah o střeleckém výcviku z těžkých kulometů jezdeckva.

Návrh, jak opravit střelecké předpisy pro střelbu z těžkých kulometů u jezdeckva v polské armádě.

Plk. gšt. Dr. St. Rostworowski: Terénní jízdy (military) jako chovatelská zkouška vojenského koně.

Autor doporučuje velmi pečlivě sledovat při všech jezdeckých závodech, ale nejvíce při „military“ jakožto závodě pro vojenského koně nejdůležitějším, z jakého chovu a od jakého chovatele je zvítězí kůň, neboť vítězství není jen zásluhou samého jezdecka, ale i chovu, z jakého kůň vyšel. Ty chovatele, jejichž koně při jízdách „military“ zvítězí, je nutno odměnit.

Rytmistr K. Rozen-Zawadski: Novosti v stavbě rychloběžných bojových vozů.

Důstojníci jezdeckva jsou povinni sledovati vývoj bojových vozů, aniž se musí obávat jejich konkurence.

V poslední době se objevily: ke konci roku 1931 v Anglii zkonstruovaný rychloběžný vůz od firmy Wickers Armstrong, nazvaný „Amfibja“, vyzbrojený 1 kulometem 76 mm.

Posledním anglickým vynálezem je „skákač tank“.

V dubnu 1932 byl zkonstruován v Americe nový tank serie T1 E4, vyzbrojený poloautomatickým dělem 37 mm a kulometem 76 mm.

V minulém roce ve Francii u Renaulta byl zkonstruován malý typ muničního tanku pěchoty „Renault UE 1931“.

V Německu nedávno zkonstruoval R. Wenclaw nový typ nákladního pásového auta.

Všechny tyto novinky autor popisuje.

Sešit 12.

Plk. gšt. T. Machalski: Jezdeckvo ve světové válce.

Účast rakousko-uherského jezdeckva v prvních dnech prosince 1914 v nově utvořené skupině gen. Nagyho, mající za úkol krýti přesun větší části 4. armády na jižní břeh Visly, zabezpečiti této armádě shromažďovací prostor a konečně i spolupráci za útoku této armády, která měla napadnouti manévrem od jihu k severu z prostoru Chobovka levé křídlo 3. ruské armády a zničiti je.

Z rakousko-uherského jezdeckva se toho účastnila 6., 10. a 11. jezd. divise a částečně i 4. jezd. divise od 3. armády.

Plk. gšt. Wl. Dunin-Žuchowski: Zimní školení velitelských orgánů.

Autor zdůrazňuje důležitost souhry velitele se svým štábem a s ostatními orgány velitelství (ordonančními důstojníky, spojkami jako dodatelé rozkazů), hlavně u jezdeckva pro rychlý spád operací, a to nejen u vyšších velitelství, ale též u pluku i níže.

Je proto nutno zvláštními cvičeními též tyto velitelské orgány mezi sebou školit, aby rozkazy na základě rozhodnutí velitele byly včas zpracovány, včas dodány podřízeným a provedeny.

Rytmistr W. Kalwas a por. Florkowski: Diskuse o tom, zda organizují poddůstojnické školy v jezdeckých plucích jako oddělení poddůstojnické školy nebo stálou školní eskadronu.

Týká se hlavně polských poměrů.

Plk. gšt. Dr. St. Rostworowski: Historie polského jezdeckého řádu.

Rytmistr St. Gepner: Jezdecké sedlo. Historie jezdeckého sedla.

Plk. gšt. Vrzáček.

THE CAVALRY JOURNAL (angl.) 1933, čís. 89.

Lt. Col. R. S. Ellis: Royal Horse Artillery and Mechanization. — Král. jízdní dělostřelectvo a mechanisace.

Jezdecká brigáda potřebuje k přímé podpoře jízdního a nikoli motorizovaného dělostřelectva, má-li být vyhověno zvláštním požadavkům jezdeckta v boji. Motorizované jednotky se nemohou v každém terénu a za všech okolností pohybovat zároveň s jezdecktvem, zejména noční pochody napříč neznámým terénem nelze od něho žádati. Ale již vzhledem k rozličnému ruchu vyžaduje motorizovaná jednotka zvláštních cest a s tím je spojena nutnost zvláštního ochranného oddílu, což vede k tříštění sil. Mobilita motorických jednotek je poruchami snáze ohrožena než hipické jednotky. Při rychlých přesunech na větší vzdálenosti je zásobování pohonnými hmotami vážnou komplikací, kdežto koně lze živiti ze zásob nalezených na místě. Jízdní dělostřelectvo lépe vyhovuje speciálním podmínkám, jako je mobilita štábu, spojení velitele jezdeckta s velitelem dělostřelectva přímé podpory, pohotovost k palbě za všech okolností a především pružnost dělostřelectva, aby se mohlo podle potřeby rozčlenit na menší samostatné jednotky. Tato pružnost ukládá často i jednotlivcům důležité úkoly, ať již jde o průzkum neb o spojení, a ty může nejlépe zdolat jezdec. Bylo by ovšem třeba vybavit jízdní dělostřelectvo lehčí, zároveň však co možná účinnější zbraní, na příklad houfnicí menší ráže.

Lt. Col. Goldschmidt: An eye for a horse. — Oko pro koně. (Pokračování.)

Stat' o mechanice koňského těla je velmi názorná, pojednává však téměř jen o pohybu končetin a ani po této stránce není úplná. Končetiny tvoří kombinaci pák, jejichž opěrné body a místa, kde působí tíha a síla, se v průběhu akce mění.

Při prohlídce koně je nejdůležitější první dojem. Nelíbí-li se nám kůň, je lépe říci to hned. Čím více se nám kůň zamlouvá, tím opatrněji jej musíme prohlížet. Dokonalého koně sotva najdeme. Nikdy neopomíňme dát koně vyšetřit veterinářem. Prohlížíme-li mnoho koní najednou, utupí se náš zrak a snadno můžeme něco přehlédnout.

Velkou váhu klade autor na schopnost koně nosit těžší váhu; tato schopnost se od koně v přírodě neždádá a lze ji dosíci jen selektivním chovem. Často je slyšet chválu o některém koni zároveň s politováním, že je kůň poměrně malý. Autor má za to, že podmínkou výkonnosti koně je právě to, že zvíře není příliš vysoké. Autor nestojí o koně vyšší než 162 cm; hunter má být nejvýš 160 vysoký, dobrý poník pro pólo 152 cm. Vysocí koně nedosáhnou prý dokonalosti, nemají dost aktivity a jeví sklon k pískání. (Tuto stat' by si měli přečíst všichni, kterým se náš vojenský kůň zdá příliš malý a málo mohutný. Pozn. ref.) Ač slon se zdá býti stvořen k nošení těžkých břemen, nedosáhne přece vzhledem k rychlosti pohybu oné poměrné výkonnosti jako dobrý steepler. Je záhodno, aby dobrý užitkový kůň unesl na svém hřbetě co nejvíce a při tom co nejméně pozbyl své rychlosti. Mezi plnokrevníky se dnes najde

mnoho koní s nedostatečnou nosností hřbetu; ty třeba z chovu vymýtít. Na rychlost koně se dá soudit podle jeho původu a podle jeho akce. O vytrvalosti svědčí krev, konfigurace a proporce.

Zjistíme-li na koni známky choroby, nemáme jej již dále prohlížet. Výkonnost koně je omezena výkonností nejslabší části. U koně třeba prohlížet především hlavu a končetiny. Někdy stačí prohlédnout jen hlavu. Koně s vypouklým čelem autor žádnému nedoporučuje, leda po důkladném praktickém vyzkoušení pod sedlem. Jsou přý vždy nespolehliví. Zlé koně poznáme podle fyziognomie, zejména podle výrazu očí, postavení uší, sevřených rtů a p. Naopak zase můžeme již podle hlavy soudit na ušlechtilost a užitkovost koně. Hlavu třeba prohlížet zepředu a se strany. Ušlechtilý kůň má široké čelo, ale poměrně úzkou přední část hlavy. Prohlídkou hlavy lze poznat stáří, nemoc nebo únavu. Vypouklý profil nosního hřbetu mívají málo ušlechtilí koně. Hlava má být skloněna v úhlu 45°. Kůň při této normální poloze nevidí překážek na zemi, které nejsou vzdálenější než 150 cm; kůň pro pólo mívá proto hlavu téměř svislou; to ovšem ubírá koni rychlosti. Koně pro rovinné dostihy mohou nosit hlavu téměř vodorovně. Krk má být zakřiven jako jezdecký bičík, jehož tenký konec odpovídá umístění hlavy. Opačné zakřivení krku zatěžuje přední končetiny a je vadné. Kůň s vadným krkem je pro jezdce vždy nepříjemný. Držení hlavy a krku lze ovšem též pokazit nesprávným uzděním a ježděním. Velmi dlouhý krk není výhodný. Je lépe, když žádoucí délka koně před sedlem je podmíněna délkou pleci než dlouhým krkem. Koně s příliš dlouhým krkem inklinují přý k pískání.

Na konci kapitoly je znázorněn hypotetický kůň, jehož kontury vznikly kombinací čtyř hlavních typů jezdeckého koně: anglického plnokrevníka, orientálního plnokrevníka, poníka pro pólo a huntera. K čemu tento obrázek má sloužit, není jasné.

Mjr. vet. Dr. Chládek.

THE CAVALRY JOURNAL (amer.), 1933, čís. 178.

Mjr. E. M. Almond: Modern methods in stream crossing. — Moderní metody přepravy přes vodní toky.

Na Filipínách byla zkoušena přeprava pěšího praporu se vším materiálem přes nepřebrodnou řeku. Účelem zkoušek bylo dosáhnout v nejkratší době přepravy, a to co možná bez použití pomůcek, jež nepatří k normálnímu výstroji. V úvodu se pokazuje na význam pokusů a uvádějí se příklady překonání vodních toků vojenskými jednotkami, čerpané z válečné historie. Pokusy se konaly na řece 122 m široké a 4—6 m hluboké; rychlost proudu byla 1½ m za vteřinu. Americký prapor má 11 důstojníků, 306 poddůstojníků a vojinů, 10 jezdeckých koní, 43 soumarů, 8 tažných mulů a 2 vozy. Nejlépe se osvědčila improvizovaná plavidla, zhotovená ze stanových dílců a plachet; podobně byly i z vozů pomoci plachet, jimiž byla obložena korba zespodu, improvizována plavidla. Mimo vozy se osvědčily ještě 4 typy plavidel, záležejících v nákladu, uloženém do nepromokavých obalů. Jedno takové plavidlo obsahovalo výstroj a výzbroj dvou vojinů; stanové dílce byly napjaty zkříženými puškami. Jiné plavidlo obsahovalo soumarské sedlo a kulomet nebo náboje a mimo to výstroj a výzbroj dvou vojinů. Obě plavidla mohli sestavit a nabalit 2 vojini za 7—10 minut. Další dva typy obsahovaly zásoby a zavazadla, soumarská sedla, kuchyňské potřeby a p., zabalené do velké plachty; sestavení plavidel si vyžádalo 4 lidi a 8—12 minut práce. Na těchto větších plavidlech mohlo sedět po 3 vojinech. K přepravě praporu bylo třeba 42 plavidel s puškami, 20 plavidel pro kulometry, 4 plavidel na zásoby, 4 plavidel na zavazadla a 2 plavidel z vozů. Vycvičené mužstvo potřebovalo 1 hodinu, aby byl přepraven celý prapor; jestliže se všechny 4 setniny přepravovaly zároveň, činila to každá na vlastním úseku. Naproti tomu trvala přeprava na vorech asi 8 hodin, z čehož 4 hodiny trvalo sbírání materiálu na vory a 3 hodiny sestavení vorů. Vycvičená jednotka se nemusí obávat nepřebrodných vodních toků. Zvláštní materiál

k přepravě lze považovat za luxus. Záleží ovšem na tom, aby stany, plachty a jiné nepromokavé obaly byly udržovány v dobrém stavu. Malé nedostatky se dají spravit záplatami nebo impregnací tukem. Nové i staré nepromokavé plátno se doporučuje napřed namočit do vody; tím se stává neprostupnější. Je-li třetina nepromokavých obalů netěsná, trvá přeprava dvakrát tak dlouho. Větší plavidla jsou stabilnější než malá. Záleží na tom, aby každé plavidlo mělo jistý ponor, čehož se dosáhne hlubokou polohou těžiště. Na počátku výcviku je třeba užítí všech možných ochranných opatření, aby bylo zabráněno ztrátě lidí a materiálu. K tomu patří motorové čluny, obsazené dobrými plavci, záchrannými pásy a p., dále je záhodno, aby každý náklad byl opatřen delším lanem, na jehož konci je plovák, který by oznámil polohu ponořeného nákladu. Nespolehliví plavci si vypomáhají záchranným pásem, kládou, prknem a p.

Odstrojená zvířata se zaženou v stádě do vody. S počátku se doporučuje, aby stádo bylo obklopeno řadou mužstva, držící lano, aby žádné zvíře neuteklo. Později postačí zavést několik zvířat do vody a dávat jim ve vodě správný směr k protějším břehu. Jsou-li první zvířata na druhé straně, uváží se tak, aby je ostatní viděla. Koně si však přivyknou též zvuku zvonku a shromáždí se, jakmile zazní zvon na druhém břehu. Jsou-li zvířata vycvičena, uplyne od jejich zahrnutí do vody až do jejich uvázání na protějším břehu asi 12 minut. Vzдорovitá zvířata se zatáhnou do vody pomocí dlouhého provazu, protaženého ohlávkou, na jehož obou koncích drží vojini; třetí vojín popohání zvíře odzadu. Zvířata si brzo zvyknou plovat v houfu a pak je třeba jen několika lidí, aby vedoucím zvířatům dávali správný směr.

Každá setnina měla vést záznam o zkušenostech nabytých při výcviku, aby se neopakovaly staré chyby.

Ke konci je pojednáno o praktické aplikaci nové metody za různých bojových situací a zdůrazněna zejména nezávislost i zcela malých jednotek na pomocném materiálu nebo snad i personálu. Zajisté výcvik v překonávání vodních toků podle nové metody podstatně zvyšuje hybnost pěchoty a jezdeckta a činí obě zbraně nezávislé na ženijním vojsku.

Mjr. vet. Dr. Chládek.

MILITAR WOCHENBLATT roč. 117 (1933).

Číslo 43.

Englische Ansichten über Kavallerie. V britském parlamentě došlo znovu k debatám o jezdecktu a o jeho účelnosti. Názozy zde pronesené se zcela rozcházejí. Proti názoru jednoho člena dolní sněmovny, hášajícím zbytečnost jezdeckta v příštím válce, vystupuje druhý, který tvrdí, že bez jezdeckta nelze vůbec jít do války. Třetí poslanec uvádí za příklad úspěšnou činnost britského jezdeckta v Palestýně a poukazuje na veliké náklady, jež si vyžaduje pancéřový pluk.

Známy průkopník mechanisace kpt. Liddell Hart vypočítává v „Daily Telegraph“, že náklad na udržování 20 jezdeckých pluků činí ročně 240 milionů Kč, kdežto 4 prapore tanků stojí jen 72 milionů Kč. Dále uvádí, že podstatnou vlastnost — pohyblivost — jezdeckto pomalu ztrácí vzhledem k rozvoji palebných prostředků, a proto je nutno nahradit je lehkými tanky, jež jsou mnohem méně zranitelné.

Proti tomuto názoru vystoupil plk. Charington a poukazuje na to, že to, co vykonalo jezdeckto v Palestýně, nemůže nikdy provést motorisovaná jednotka.

V časopise „Army, Navy and Air Force Gazette“ je další úvaha uvádějící, že jezdeckta nelze použítí proti nepříteli; používajícímu tanků a že mu zůstávají jen úlohy v koloniích proti neregulérním silám. Pro evropská bojiště musí být armáda modernisována. Náklady na udržování jsou propočítány tak, že roční udržování jednoho jezdeckého pluku je hodnoceno na 57.000 £, prapore útočné vozby 156.000 £ a pěší prapore 100.000 £, z čehož je dovozováno, že mechanisace není tak drahá, jak se všeobecně předpokládá. Není ovšem uvedeno, kolik stojí postavení takového praporu útočné vozby.

Číslo 44.

Die Sommereinteilung der Schwadron. Autor polemizuje s ustanovením směrnic pro výcvik eskadrony, v němž se požaduje cvičení v eskadroně s válečným počtem v údobí eskadronního výcviku. Zdůrazňuje důležitost jednotnosti a neměnitelnosti družstva a čety v jejich složení jak pro vnitřní službu, tak i pro taktická a polní cvičení. Má-li býti dosaženo toho, aby družstvo bylo nejmenším celkem, jakousi buňkou, je nutno, aby jeho příslušníci zůstali alespoň několik měsíců pohromadě bez střídání a změn, a aby v tomto složení bylo cvičeno. Autor uvádí výhody, jež z toho plynou zvláště po stránce jezdecké a péče o koně.

Jsou-li potom takto cvičná družstva slučována po dvou v čety, je snadné doplniti je celým třetím družstvem a týmž způsobem doplniti vlastní eskadronu četami z druhé eskadrony.

V družstvu a četě nutno připravit jednotky na taktické cvičení v eskadroně a provésti i ostrou střelbu, aby bylo plně využito velitelského aparátu.

Číslo 45.

Regimentsreiterzug beim Infanterie-Regiment. Autor poukazuje na důležitost vybavení pěšího pluku jezdeckou četou, tak jako ji mělo již před válkou Rusko a jak byla improvisována za války u mnohých pěších pluků na východním bojišti. Upozorňuje také na francouzskou organizaci, která počítá s přidělením této čety za války pěším plukům.

Úkolů je pro ni dosti a velká výhoda je i v tom, že divisičnímu přezvědnému oddílu nebudou odnímáni jezdci.

Četa by měla býti u pluku již v míru s početním stavem 25 jezdců, z nich u dislokovaných praporů alespoň po 1 poddůstojníku a 6 jezdcích zařazených u kulometných eskadron. Za války by se zvětšila ještě asi o třetinu. Zřízení naráží ovšem na finanční náklad.

Seitengänge in der Truppenreiterei. Generál v. v. von Kayser vystupuje jako zastánce podržení překroků pro výcvik jezdce a koně proti hlasům žadajícím, aby byly odstraněny z předpisu pro výcvik v jízdě na koni. (Obsáhlé polemiky jsou vedeny v časopise „Sankt Georg“.) V celku je toho názoru, že pro gymnastický výcvik koně mají velkou důležitost a tím také i vliv na odolnost a vytrvalost jezdeckého koně vojenského, od něhož se žádá vytrvalost za těžkých podmínek a ne nahodile ojedinělé sportovní výkony.